

Tweede Kamer der Staten-Generaal
Leden van de Vaste Kamercommissie van VWS
T.a.v. de heer M. Esmeijer, griffier
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

LHV Bureau Utrecht
Domus Medica
Mercatorlaan 1200
Postbus 20056
3502 LB UTRECHT

(085) 048 0000
lhv@lhv.nl
www.lhv.nl

Datum 20 september 2021
Uw kenmerk
Ons kenmerk
Betreft Reactie Eerstelijnscoalitie t.b.v. schriftelijk overleg Jaarverantwoordingsplicht
zorgaanbieders 22 september 2021

Geachte leden,

De Vaste Kamercommissie van VWS heeft besloten om een extra schriftelijke vragenronde te houden over de ministeriële regeling Jaarverantwoording. De Eerstelijnscoalitie, een samenwerkingsverband van de eerstelijnsorganisaties InEen, KNGF, KNMP, KNMT, KNOV, LHV, LVVP, NVM-mondhygiënisten en ONT, stelt deze verdiepingsslag zeer op prijs want er ligt nog steeds geen goede uitvoeringsregeling.

Wij willen u graag voorzien van nadere informatie, mede naar aanleiding van het gesprek dat wij recent hebben gehad met het Adviescollege Toetsing Regeldruk (ATR).

We hebben 3 wezenlijke punten van kritiek:

- Nut en noodzaak jaarverantwoordingsplicht nog steeds onvoldoende onderbouwd
- Stapeling van wetgevingsinstrumenten, einde is nog niet in zicht
- Steeds wisselende doelstellingen door de jaren heen

Nut en noodzaak jaarverantwoordingsplicht nog steeds onvoldoende onderbouwd

Naar aanleiding van eerdere adviezen van de ATR zijn wet, besluit en regeling aangepast. Het ATR heeft in juli van dit jaar een aanvullend advies uitgebracht over de uitvoeringsregeling.

Ondanks de eerdere aanpassingen:

- *blijft het college van mening dat nut en noodzaak van een stapeling van controle- en verantwoordingsinstrumenten onvoldoende zijn aangetoond;*
- *verwacht het college niet dat individuele burgers op basis van de jaarverantwoording in staat zullen zijn om zorgaanbieders aan te spreken op hun rechtmatigheid, professionaliteit en integriteit. Bovendien past een dergelijke verantwoordelijkheid niet gezien het feit dat deze burgers veelal afhankelijk zijn van de zorgaanbieders;*
- *constateert het college dat er geen goed zicht is op de omvang van regeldruk die als gevolg van de nieuwe wetgeving optreedt, voor welke groep ondernemers de regeldruk toeneemt, voor welke zij afneemt, en in welke mate;*
- *geeft het college aan dat het niet mogelijk is een volledig beeld te geven van regeldruk omdat het regelgevend kader nog niet in zijn geheel is getoetst. VWS heeft dit namelijk niet gevraagd;*

- heeft het college grote twijfels bij de doelstelling van de wet.

Bron: aanvullende zienswijze ATR juli 2021 pagina 4

Toets het gehele regelgevend kader

Wij vinden dat de toegepaste normen voor tijdsbesteding veel te optimistisch zijn ingeschat en het aantal aanbieders dat door de regeling getroffen wordt is veel groter (27.000) dan door SIRA is geschat (21.000). Bovendien lijkt de afname geheel gebaseerd op het wegvallen van de accountantsverklaring en het verkorten van de openbare vragenlijst. De (niet openbare) vragenlijst van de toezichthouders is niet meegenomen in de lastendrukberekening, aangezien deze formeel geen onderdeel meer is van de regeling. Wij vinden dat deze wel moet worden meegenomen in de berekening aangezien deze vragenlijst en daaruit volgende lasten een direct gevolg zijn van deze regeling. Bovendien onderschrijven wij de conclusie van de ATR dat het regelgevend kader in zijn geheel moet worden getoetst.

In strijd met Europees recht

Wij betwijfelen of deze verplichtingen wel *geschikt, evenredig en noodzakelijk* zijn. Europese Regelgeving vereist dat een lidstaat alleen met een dwingende reden van algemeen belang de vrijheid van vestiging mag beperken. De geschiktheid en noodzakelijkheid van de voorgenomen verplichtingen zijn slechts in algemene termen onderbouwd, de evenredigheid is in het geheel niet onderbouwd. Het voldoet dus niet aan de vereisten van Europese regelgeving.

Relatie tot aanbevelingen commissie Bosman

Daarnaast vragen wij ons af hoe het traject van het opstellen van de uitvoeringsregeling jaarverantwoording zich verhoudt tot de aanbevelingen die de commissie Bosman begin dit jaar in haar eindrapport [Klem tussen balie en beleid](#) heeft gedaan¹.

Een belangrijke constatering van de commissie is dat er vaak *over* de uitvoering wordt gesproken, maar te weinig *mét* de uitvoering wordt gesproken.

De Eerstelijnscoalitie vindt dat de aanbevelingen van deze commissie ook voor dit traject gelden, namelijk:

- schenk meer aandacht aan de uitvoerbaarheid van beleid en aan doenvermogen
- signaleer en adresseer problemen in de uitvoering zo snel mogelijk.
- geef de uitvoering meer waardering en de professionals meer zeggenschap

Hoewel met ons is gesproken, lijkt er weinig oor voor de gevolgen van wet- en regelgeving voor het veld.

Stapeling van wetgevingsinstrumenten, einde is nog niet in zicht

De afgelopen jaren is de eerstelijnszorg geconfronteerd met veel nieuwe wet- en regelgeving. Dit heeft geresulteerd in een stapeling van controleregels/wetgevingsinstrumenten die het primaire zorgproces en het karakter van de eerstelijnszorg niet ten goede komen. En het einde is nog niet in zicht.

Op dit moment wordt gewerkt aan het *wetsvoorstel Integere Bedrijfsvoering* en het *wetsvoorstel (en conceptbesluit) bevorderen samenwerking rechtmatige zorg* ligt al in de Tweede Kamer. Hiermee wil de minister van VWS, voortbouwend op de (A)Wtza, het externe toezicht op de integere en professionele bedrijfsvoering binnen zorgaanbieders verder versterken.

¹ <https://www.tweedekamer.nl/nieuws/kamernieuws/eindrapport-onderzoek-uitvoeringsorganisaties-overhandigd>

We hebben de stapeling van controleregels/wetgevingsinstrumenten voor u onder elkaar gezet:

- meldplicht
- vergunningsplicht
- interne toezicht
- externe toezicht
- maatschappelijke verantwoording
- integere (financiële) bedrijfsvoering²

Wij vragen ons af of deze stapeling van instrumenten nodig is om het doel te bereiken of de introductie van nieuwe wet- en regelgeving een doel op zich is geworden.

Steeds wisselende doelstellingen door de jaren heen

In het gesprek met de ATR werd ons gevoel bevestigd dat de doelen die worden beoogd met de invoering van de Wtza steeds veranderen, namelijk:

- 2017: toezicht op kwaliteit van zorg
- 2018: fraudetoezicht
- 2019: effectieve, rechtmatige en doelmatige besteding van zorggeld
- 2020: maatschappelijke verantwoording

De oorspronkelijke doelstelling van het wetsvoorstel was het verscherpen van het toezicht op de kwaliteit van zorg en de intensivering van het toezicht op nieuwe zorgaanbieders.

In de loop van het wetgevingstraject werd, door de fraude met PGB's en het wegsluizen van geld door grote zorginstellingen via onderaannemingsconstructies, de focus verlegd van toezicht op kwaliteit naar toezicht op de effectieve, rechtmatige en doelmatige besteding van zorggeld.

Hoewel er in de eerstelijns nauwelijks sprake is van fraude, worden de eerstelijnszorgaanbieders door deze wijziging met aanvullende administratieve lasten geconfronteerd.

Bovendien bestaan bij ons nog steeds zorgen over de uitvoerbaarheid van deze regeling voor de eerstelijnszorg en hebben we ernstige vragen bij de proportionaliteit van de regeling in relatie tot de reeds bestaande mogelijkheden in wet- en regelgeving voor het verkrijgen van toezichtsinformatie. Binnen onze achterban, bestaande uit 27.000 praktijken, is dan ook geen enkel draagvlak voor deze regeling. De professionals in het veld begrijpen niet waarom dit nodig. Deze frustratie zal opnieuw tot minder enthousiasme voor het praktijkhouderschap leiden en het afhaken van zorgprofessionals, terwijl we op dit moment iedereen nodig hebben om het hoofd boven water te houden.

Wat vragen wij aan u?

De conclusies van de aanvullende zienswijze van het ATR onderbouwen ons pleidooi dat het ministerie van VWS samen met de Eerstelijnscoalitie en de toezichthouders terug moet naar de tekentafel. Het hele plaatje inclusief de niet openbare vragenlijst moet worden bekeken voor er een oordeel kan worden gevormd over de administratieve lastendruk van dit wettelijk kader. Zodat kan worden voldaan aan wat is opgeschreven in het amendement Ellemeet cs: *“dit amendement heeft vrijwel geen invloed op de regeldruk voor zorgaanbieders. De regeldruk zal beperkt zijn, omdat aanbieders al een financiële verantwoording naar de belastingdienst sturen.”*

De minister van VWS heeft deze zomer aangekondigd een commissie in te stellen die volgend jaar gaat bekijken hoe de uitvoeringsregeling werkt en eventueel kan worden verbeterd. In onze

² Niet alle verplichtingen gelden voor alle zorgaanbieders

woorden: we gaan volgend jaar gezamenlijk aanbevelingen doen die dan in een reparatiewet kunnen worden geregeld.

Waarom neemt het ministerie van VWS, nu we nog aan de voorkant zitten van het vaststellen van de uitvoeringsregeling, niet de tijd om een goede uitvoerbare regeling te maken? Met draagvlak bij een hele sector. Er verandert nu niets, aangezien de grote zorginstellingen, verantwoordelijk voor 10% van de zorg, nu reeds verantwoordingsplichtig is en dit blijft. Voor het overgrote deel van de zorgaanbieders (90%) die nog niet verantwoordingsplichtig is, wordt gewerkt aan een goede en passende regeling die niet ten koste gaat van patiëntenzorg. Dit betreft namelijk kleinschalige zorgaanbieders waarvan de eigenaren zelf als zorgverlener aan het bed staan.

Tot slot

De Eerstelijnscoalitie heeft een gesprek gehad met ATR over haar laatste rapport. We wijzen uw commissie graag op de mogelijkheid om een gesprek met het ATR aan te gaan en of voor uw commissie een technische briefing te kunnen organiseren waarin ATR als onafhankelijk expert bevraagd kan worden over hun laatste advies waarin nut en noodzaak van de regeling zeer scherp ter discussie staat.

Voor vragen of meer informatie kunt u terecht bij Margriet Niehof. Zij is bereikbaar op telefoonnummer 06 46273945 of per mail m.niehof@lhv.nl.

Met vriendelijke groeten,

Erik Markus
Directeur KNMT

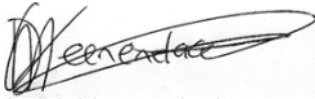
Paul van Rooij
Directeur LHV

Anoeska Mosterdijk
Directeur InEen

Charlotte de Schepper-Kerckhaert
Directeur KNOV

Judith Veenendaal
Directeur LVVP

Heleen Post
Directeur KNGF

Eric Janson
Directeur KNMP

Ellen Bol-Van den Hill
Directeur NVM-mondhygiënisten

Frederik Vogelenzang
Directeur ONT

cc: Ministerie van VWS